

MEDEBALDEKO PIRINIOETAKO GOTORTZE LANAK

Naturcako Alkurantz gainetik igazralderantz dagoen lussapegi panoramiko, helbura estrategikoekin egina.
Iturria: Archivo General Militar de Ariza, DOP, C. 2004, C.134, 1.1.1.2. M. de Defensa

Agintari frankistek arrisku anitz ikusten zituzten Pirinioetako mugaldean: Frantziarekiko balizko gerra, II. Mundu Gerraren balizko hedapena, gerrillari antifaxisten sarrera, edota gatibu zein errefuxiatuen ihes saioak.

Mendebaldeko muga, gainera, ez da oso zaila zeharkatzen, eta horrexegatik 1937tik aurrera zaintza plan bereziak jarri ziren martxan, 1939an errepide eta gotorlekuen eraikuntzarekin indar-berriturik. Lan hauetan 15.000 inguru prisionerok hartu zuten parte, Langile

Naturcako Errozkari ibarreko gotortzearen krotza
Iturria: Archivo General Militar de Ariza, DOP, C. 2004, C.134, 1.1.1.2. M. de Defensa

Mendebaldeko Pirinioetako Armatza eta Defentza Juntaren ardurapeko errepideak. 1940-1941
Iturria: Archivo General Militar de Ariza, DOP, C. 2004, C.134, 1.1.1.2. M. de Defensa

Prisioneroek egindako bortxazko lanak Nafarroan BB.TT., BDST eta konzentrazio eremuetan

Iturria: F. Mendizola eta F. Berruete, *Historia del franquismo en el Pirineo*, 2006, Txalaparta

Batailoietan eta Langile Soldadu Diziplina Batailoietan, beti ere konzentrazio eremuen egituraren menpe.

Bestalde, Pirinioetatik hurbil zeuden beste zonaldeetan, milaka beste gatibu aritu ziren lanean, burdinbideetan, meategietan, edota arma kimiko lantegi batean, Cortesen.

ESKLABOTZA FRANKISMOAN: ERREPIDEAK ETA FORTIFIKAZIOAK MENDEBALDEKO PIRINIOAN

1. Esklabotza sare zabalak